

I. SPRAWY POLSKIE.

W wywiadzie prasowym Stalin udzielił wyjaśnień w kwestji aresztowanych polityków pol. Aresztowanie nastąpiło na podstawie prawa o ochronie zaplecza Czerwonej Armii przed dywersantami, zgodnie z układem z Komitetem Lubelskim. Z aresztowanymi władze sow. nie prowadzą i nie będą prowadzić pertraktacji. Rekonstrukcja "Tymczasowego rządu pol." w Warszawie może nastąpić na podstawie krymskich postanowień, przy czym Komitet Lubel. ma stanowić trzon zarządczy nowego rządu pol. analogicznie do rządu jugosłow., nowy rząd ma kontynuować politykę przyjrąni ze Zw. Sow. a nie kordonu sanitarnego, nowi członkowie rządu mają być Polakami związanymi obecnie z narodem pol. Oświadczenie Stalina oznacza jasno, iż nie zamierza on w sprawie pol. pójść na kompromis i drzwi otworzyć ze stanowiska Anglii i St. Zjedn. w tej kwestji. Niektóre dzienniki ang. pocieszają się, iż deklaracja Stalina powołująca się na postanowienia krymskie pozostawia jeszcze drzwi otwarte do rokowań. "Daily Telegraph" stwierdza, iż rozwiązanie zagadnienia pol. nie zostało ułatwione przez oświadczenie Stalina. W rządzie pol. panuje rozgoryczenie, wskazuje się na gwarancje bezpieczeństwa p.k. Pimonowa dla pol. przedstawicieli. Stanowiska ang. - amer. i sow. w sprawie pol. są zasadniczo różne. Stalin upiera się przy Komitecie lub. jako podstawie dla przyszłego rządu, W. Bryt. i St. Zjedn. nie uznają tego rządu, pragną jego całkowitego rozwiązania i utworzenia zupełnie nowego rządu pol. Te różnice muszą zostać usunięte zanim podjęcie nowych rozwiązań stanie się możliwe. - "Daily Herald" ocenia widoki spotkania szefów trzech państw sceptycznie, gdyż Stalin obecnie nie ma ochoty do takiej konferencji. Stalin uważa, iż cała wsch. Europa jest sprawą wyłącznie rosyjską, interwencję rliantów uważa za niepożądaną ingerencję. Ucieka się on do metody faktów dokonanych i liczy na to, że zmęczony Anglików zmusi ich do akceptacji swych planów. - "Spectator" atakuje fakt aresztowania polityków pol. i ukrywanie go przez długi czas przed Aliantami, dalej występuje przeciw izolowaniu Polski od najlojalniejszych nawet korespondentów, co ma na celu narzucenie Polsce własnych form, bez porozumienia się z partnerami. Postępowanie takie podważa jedność sprzymierzonych. Poruszając zagadnienie terytorjalne tygodnik stwierdza, że byłoby naruszeniem zasad Karty Atlantyckiej, gdyby wyrażono zgodę na powiększenie terytorjum Rosji sow. kosztem Polski. Wszelkie żądania terytorjalne powinny zostać odłożone do konferencji pokojowej. - "Tribune" podkreśla odpowiedzialność za los aresztowanych bryt. ruchu robotniczego, jako popierającego projekt ujawnienia nazwisk przywódców pol. ruchu podziemnego. - PAT wydał oświadczenie stwierdzające, że rząd polski ujawniając nazwiska pol. działaczy w kraju, uważa, że rządy sojuszników zach. biorą na siebie odpowiedzialność za los tych ludzi. - "Dziennik Polski i Żołnierz" omawiając sprawę Trjestu podkreśla zasadniczy charakter samego zagadnienia, o sprawach terytorjalnych ma rozstrzygać konferencja pokojowa a nie militarne jednostronne okupacje. Tito może się powołać na precedensy, Churchill w Tcheranie zrobił już początek stwarzając nowe granice. Winno panować skuszenie zasadzie prawa a nie siła, nie może być w jednej części Europy stosowane to właśnie reguła, którą odrzuca się w części innej. - Korespondent Bregman z S. Francisco pisze, iż ustęp ostatni mowy Churchilla o niemożliwości dopuszczenia do powstania nowych państw totalitarnych czy policyjnych, ogół delegatów na konferencji zrozumiał jako dotyczący Polski. - Churchill w podziękowanie prem. Arciszewskiemu za życzenie z okazji 5-olecia rządów wyraził nadzieję, iż zawarte na wojnie przyjrąni ang. pol. przetrwa lata, które mamy przed sobą. - Prymas Hiszpanii reb. Toledo wygłosił silne przemówienie w obronie Polski. K. tel. biskup Melbourne/Australia/oświadczył, że nie warto by święcić zwycięstw, gdyby Polacy nie mieli zostać wolni, - ustępstw. wobec Rosji idą o Polaki. K. tel. K. tel. rozwiła w S. Franc. ożywioną, żarliwą atmosferę wśród delegatów i dziennikarzy, zazn. jawnie ich z treścią ostatniego memorandum Pol. - tel. Amer., podkreśla konieczność wycofania wojsk. 1945. 2. Polski.

B. premier Stan. Zjedn. Josya wygłosił przemówienie na zebraniu Pol. Stron. Ludowego. Wyraził nadzieję na pomyślne załatwienie sprawy pol.-Polska nie chce być kordonem sanitarnym przed Rosją, ale nie chce też, aby jej granice zach. były hermetycznie zamknięte od sojuszników zach. Polska chce być wolną. Obecnie po ustaniu działań wojennych niema żadnych powodów do utrzymywania wojsk sow. na terenach pol. a tembardziej niema powodu do utrzymywania tajnej policji sow. Oświadczył się stanowczo przeciw rządowi w Polsce jednej partji komunistycznej. W imię przyszłej przyjaźni i współpracy z Rosją apeluje o uwolnienie aresztowanych polityków i zaniechanie stosowania w Polsce teroru politycznego. Oświadczył się za rezygnacją rządu prem. Arciszewskiego.

II. SPRAWY NAJWAŻNIEJSZE.

Amer. vicemin. spraw zagr. Grew oświadczył, iż odpowiedź Tity w sprawie Trijestu proponuje metody rozwiązania, które nie są do przyjęcia dla Stanów Zjedn. - Marsz-Alexander w rozkazie do wojsk oświadcza: Tito chce widocznie siłą zająć terytorja, które przed wojną należały do Włoch lub Austrii. Postępowanie jego dziwnie przypomina metody Hitlera, M. Oliniego i Japonii, właśnie te, dla których Alianci do wojny. - "Daily Mail" pisze: Trijest jest jednym z tych punktów na kuli ziemskiej, które posiadają dość dynamitu, by wysadzić w powietrze cały świat. Dla poparcia swych pretensji Tito używa środków najbardziej brutalnych. Trijest nie jest bynajmniej wyjątkiem.

Ros. zajęli wyspę dąską Bornholm, Komitet Lubelski Frankfurt n/Odra, ubiegając przypuszczalnie decyzje konferencji pokojowej. Cel tych posunięć jest jasny: mają one ugruntować zdobycze terytorjalne tak silnie, by żadne konferencja pokojowa nie była w stanie ich zmienić. Wiemy jakie były skutki niem. polityki niehamowanej nienawiści po r. 1919. -- Dowódcy ang. i amer. zarządali od wojsk jugosł. w Austrii wycofanie - d. c. 14-ej dyw. jug. odpart, że oddziały jego opuszczą Karyntję w ciągu kilku dni. Prasa jug. podkreśla, że wycofanie wojsk jug. nie oznacza rezygnacji z tych ziem. Łączność między Bornholmem a Danią została nawiązana. Dąski min. spraw zagr., który przybył na Bornholm podziękował wojskom sow. za oswobodzenie wyspy z pod okupacji niem. - Konferencja w S. Franc. ma zakończyć się 5. VI. Przedstawiciele 5 mocarstw doszli do porozumienia w sprawie regionalnych układów w ramach ogólnego bezpieczeństwa. Członkowie takiego układu mają swobodę działania, nie czekając na decyzje Rady Bezpieczeństwa. Kreszmaron oświadczył, że spotkanie szefów 3-ch mocarstw nastąpić może po zakończeniu konferencji w S. Franc. Berlin nie będzie siedzibą centralnej władzy admin. w Niemczech jak to pierwotnie przewidywano, lecz rząd niemiecki będzie zdecentralizowany. Oznacza to, iż w sprawie komisji trzech mocarstw, która miała funkcjonować w Berlinie nie osiągnięto porozumienia. W poszczególnych strefach okupacyjnych tworzone są organa admin. niem. pod zarządem władz okupacyjnych. Wśród wojsk niem. szerzy się tendencyjnie wersja, iż partja hitlerowska zradziła armię i że armia ma jeszcze do odegrania swą rolę w walce z bolszewizmem. W tym sensie zrehablowany został manifest v. Buscha z "lensburga", co było przyczyną objęcia radiostacji przez Ali. w Belgii, Francji i Grecji f. le. strajków. Rząd belgijski wydał zakaz strajków na okres trzech mies. Wojska franc. wkroczyły do Libanonu i Syrii, rokowanie utknęły na martwym punkcie, dyktacja naprzemianna. - Doroczny Kongres Partji Pracy prawie jednomyślnie/przeciw głosom 2 del/ oświadczył się przeciw dalszej współpracy w rządzie koalicyjnym prem. Churchilla. Wybory powszechne chciałaby Partja Pracy odłożyć do jesieni br. dla lepszego ich przygotowania i umożliwienia udziału w nich większej ilości zdemobilizowanych wyborców. Partja konserw. natomiast, chcąc wyzyskać popularność osoby Churchilla jako pogromcy Niemiec oświadcza się za wyborami możliwie szybkimi. Decyzja w tym względzie spoczywa w ręku Churchilla. Partja liberalna oświadcza się za dalszym pozostaniem w gabinecie Churchilla i dalszą z nim współpracą.

III. DALEKI WSCHÓD.

Chinczyki zdobyli port Lu-Czu na przeciw Formozy. Intensywne bombardowanie Tokio, Hamamatsu, Borneo i Hankina. Postępy na Okinawie, Tarakanie i Mindanao. Bombardowano też pozycje jap. w Indochinach franc. - 1-cz armia amer. z Europy przez St. Zjedn. przetrzucona zostanie na front Pacyfiku. Kanada wysłała 60 okrętów wojennych na front przeciw Japonii.

FUNDUSZ PRASOWY: / w rublach/ Genek-30. - Bronka-30. - Dobij-50. - Jurek-30. - Piątka-30. - Zera-10. - Strn-50. -